nieuws

"Enkel wendbaarheid kan ons door handelscrisis leiden"

nieuws

Hoe moet het verder met de export van fruit en groenten in tijden van internationale onzekerheid? Dat was de centrale vraag op een event georganiseerd door het Kenniscentrum voor Duurzame Tuinbouw (KDT), de Logistieke en Administratieve Veilingassociatie (LAVA) en het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT). Na een inleiding door VBT-voorzitter Rita Demaré was het vooral gastspreker Jonathan Holslag die de aanwezigen met een confronterende schets van de internationale stand van zaken flink wakker schudde: “De wereld is zorgwekkend aan het evolueren.”

31 MEI 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:40

Lees meer over:
wereld
handel

Hoe moet het verder met de export van fruit en groenten in tijden van internationale onzekerheid? Dat was de centrale vraag op een event georganiseerd door het Kenniscentrum voor Duurzame Tuinbouw (KDT), de Logistieke en Administratieve Veilingassociatie (LAVA) en het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT). Na een inleiding door VBT-voorzitter Rita Demaré was het vooral gastspreker Jonathan Holslag die de aanwezigen met een confronterende schets van de internationale stand van zaken flink wakker schudde: “De wereld is zorgwekkend aan het evolueren.”

De Belgische fruit- en tuinbouwsector leeft bij gratie van export: ongeveer de helft van onze verse groenten en fruit gaan naar het buitenland. Als exportland zijn we dan ook extra kwetsbaar voor wereldwijde tendensen die de vrije handel van landbouwgoederen bedreigen, zoals het protectionisme van Donald Trump of de Brexit, om maar twee voorbeelden te geven. Dat weet ook VBT-voorzitter Rita Demaré, die hamert op het belang van het blijvend actief bewerken van de bestaande exportmarkten. Tegelijk moet ook zorgvuldig gespeurd worden naar nieuwe kansen, met als meest recente en succesvolle voorbeeld het verkrijgen van markttoegang in Brazilië voor de conferencepeer.

De organisatoren van de avond nodigden professor Internationale Politiek (VUB) Jonathan Holslag uit, die eerder ook al via VILT zijn visie op de toekomst van de landbouw- en voedingssector toelichtte. Holslag staat bekend als Chinakenner en viel meteen met de deur in huis: de kentering van de wereldwijde machtsbalans is ingezet en het Westen is zijn macht razendsnel aan het verliezen aan groeilanden als China. “We leven in een wereld van extremen, we staan op een kruispunt: onze markten en democratieën blijven voorlopig veerkrachtig, maar voor hoelang nog?”, zo vraagt Holslag zich luidop af.

Holslag waarschuwt voor vals optimisme. “We kloppen ons op de borst omdat het aantal containers dat in Europa verhandeld wordt spectaculair stijgt, terwijl steeds minder mensen de positieve impact van groei voelen”, zo klinkt het. “Laten we ons niet

blindstaren op het BBP, want de koopkracht neemt al even niet meer toe en de ongelijkheid groeit. Bovendien teren we veel te veel op geëxternaliseerde schuld, wat ons heel erg kwetsbaar maakt. Ons economisch systeem schept steeds minder kansen om een waardig bestaan te leiden, met als gevolg dat we in heel wat groeilanden bij jongeren enorm hoge burn-outcijfers waarnemen, en steeds meer depressies en zelfmoorden."

Dat we ook militair aan kracht inboeten zorgt ervoor dat het gezag van het Westen langzaam maar zeker afbrokkelt, en dat we dus niet langer meer op de eerste rij zitten als er handelsverdragen worden afgesloten of als er andere strategische afspraken moeten worden gemaakt. "De EU dacht na de Val van de Muur dat het gebaat zou zijn bij een multipolaire wereld, maar dat valt lelijk tegen", aldus Holslag. "Europa kijkt naar de rest van de wereld met een marktbril op, terwijl landen als China, India en Rusland uitgaan van economische veiligheid. Dat wil zeggen dat je niet enkel grenzen gaat afsluiten via importtarieven of andere handelsbarrières, maar ook dat je de overheid gaat gebruiken om markten open te breken. Een voorbeeld: terwijl de sector zich hier in de handen wrijft omdat de EU voor 200 miljoen euro aan subsidies voor exportpromotie goedkeurt, keert China 42 miljard dollar uit aan zijn grootste bedrijven om marktdominantie na te streven."

"Ik vrees dat de conclusie is dat de wereld stilaan terugkeert naar zijn normale toestand van voor de Val van de Muur en dat we moeten concluderen dat de voorbije 25 jaar een periode geweest is van abnormale rust", zo klinkt het niet bepaald optimistisch. "De Verenigde Staten kenden militair én economisch hun gelijke niet, wat voor een totale hegemonie zorgde. Wat we nu zien is steeds meer volatiliteit. Om je staande te houden in de volatiele context is het noodzakelijk om wendbaar te zijn. Wendbaarheid is winnen en winnen is wendbaarheid, dat is de essentie in de wereld van vandaag."

Hoe en waar positioneer je jezelf als exportland en exportsector in die wereld van vandaag? "In de eerste plaats door ervoor te zorgen dat je de binnenlandse afzet op peil houdt", zo adviseert Holslag. "Export is uiteraard ook belangrijk, maar bedenk eens wat je kan bereiken met een stijging op de thuismarkt van gemiddeld 10 gram groenten en fruit per consument. Vergeet niet dat je nog altijd vele malen meer grip hebt op die thuismarkt dan je ooit zal hebben op eender welke andere markt ook. Investeer daarbij ook volop in kinderen. Zij zijn de consumenten van morgen. Creëer een hechtere band tussen onderwijs en landbouw, en sensibiliseer rond gezonde voeding op school."

Wat de marketing van onze producten betreft moet de sector meer "ervaringen" aanbieden om de betrokkenheid tussen de producent en de consument te verhogen. "Het verhaal achter die kwalitatieve producten moet veel zichtbaarder worden, en fruitboeren moeten meer gezien worden als mensen die medeverantwoordelijk zijn voor het onderhoud van ons platteland, voor toerisme, enzovoort. Zet die kwaliteit meer in de verf en vertel daarnaast ook een verhaal. Aziatische consumenten bijvoorbeeld vallen bij bosjes voor een product waar een sterke geschiedenis of traditie achter schuilt. Speel dat uit!"

De overheid tenslotte moet efficiënter en proactiever gebruikmaken van zijn diplomatieke posten in het buitenland om een strategischer handelsbeleid te kunnen voeren. "De exportmarkten van vandaag kunnen de concurrenten van morgen worden", aldus het pleidooi voor meer pragmatisme. "Zorg dat je je daarbij flexibel opstelt, want je weet dat je het als Vlaamse land- en tuinbouw niet van je schaalgrootte maar van je flexibiliteit moet hebben. Kansen zullen er blijven bestaan, maar je zal er harder voor moeten knokken."

Beeld: VLAM

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |